

Posudek oponenta bakalářské práce
„Zlatá doba“ hornických měst západního Krušnohoří (1520–1620)
Monika Leibeltová

Hornické památky Krušnohoří se v nedávné době dočkaly zápisu na prestižní seznam UNESCO, badatelský zájem o tamější města však nadále (až na výjimky) zůstává spíše okrajový. Od dob sudeto-německých regionálních historiků (H. Hallwich, H. Sturm a další) vlastně ani nevznikly žádné jejich kvalitní a komplexní monografie a na archiválii mnoha krušnohorských měst a městeček se po dlouhá desetiletí bez nadsázky práší v archivech, kde dávají lišky dobrou noc a kde badatelům není k dispozici ani pořádný inventář.

Autorka předkládané bakalářské práce však do archivů nešla, vystačila si jen s česko-jazyčnou literaturou. To je jistě škoda, jelikož zmíněné německé práce jsou faktograficky velmi hutné a stále přínosné, zatímco archivy skrývají doslova nepřeborné (a bohužel mnohdy i nepoznané) množství pokladů ke krušnohorskému ranému novověku. Mohli bychom se tak ptát, zda zde handicapem byla němčina, nebo jen příliš ambiciózní záměr tematicky rozsáhlé syntézy – vždyť i jedno takové město doby předbělohorské by vydalo na samostatnou práci. Výsledkem je tedy jen kompilace, ale předesílám, že zdařilá a že autorka v ní projevila vynikající přehled o dostupných titulech, jejichž soupis je na první pohled více než dostačující. Na pohled druhý už jde zpochybnit jejich kvalitu, jelikož autoři jako Burachovič nebo Zeman či další nijak hluboký archivní ponor nepodnikli a spíše přejímali informace od svých německých předchůdců. Naproti tomu vzorné studie Petra Jančárka (zvláště k demografické a sociální problematice) mohly být využity výrazněji.

Bakalářská práce M. Leibeltové se dělí do několika kapitol a řady podkapitol, struktura působí celkově promyšleně. První kapitola se věnuje přírodním podmínkám v regionu, druhá se stručně zastavuje u prvních kolonistů, třetí u nalezišť v Krušných horách, zatímco čtvrtá je již vlastním úvodem k problematice a nastiňuje historický vývoj zdejších měst, mj. s důrazem na průnik luterství do oblasti. Poté se už kapitoly shodují s pojednáními o vybraných městech. Na první místo tu autorka s ohledem na místo svého původu zvolila Nejdek, ačkoli historicky by přednost měla náležet Jáchymovu coby druhému nejlidnatějšímu městu v zemi. Dovíme se tu o majitelích z rodu Šliků, o dějinách lokálního hornictví, o městských privilegiích, knihách a neposlední řadě o luteránech, kteří tehdejší krajině po celou sledovanou dobu udávali ráz. Poté následuje podobné, ještě obširnější představení Jáchymova a v jeho případě i několika vynikajících jedinců i konkrétních hornických památek. Pouze stručných zmínek se dočkala menší města Boží Dar, Horní Blatná (jež by si přitom zasloužila mnohem větší uznání), Abertamy, Pernink a Přebuz. Stranou zůstaly další lokality – Výsluní nebo Místo, o vzdálenějších (Hora sv. Kateřiny, Hora sv. Šebestiána, Krupka, Mikulov) ani nemluvě.

Následně bych očekával komparaci získaných poznatků, nicméně je tu jen stručný závěr, který se většímu srovnání vyhýbá. Za srovnání by třeba stály rozdíly v městské i horní správě, v získaných privilegiích, demografické výkyvy, úpadek dolování aj.

Chválím seznam literatury, i když je v něm přebytečný dodatek „a pramenů“, po těch zde totiž pátráme marně. Poznámkový aparát s více než čtyřmi sty odkazy je přímo monumentální. Rovněž obrazová příloha je zdařilá. Zdůraznit také musím vysokou úroveň autorčina písemného projevu, který je nejen prost větších jazykových lapsů, ale na bakalářskou práci je i čtivý.

Práci velmi rád doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako **výbornou**.